

C-157/24. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2024. február 28.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Corte suprema di cassazione (Olaszország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. február 27.

Felülvizsgálatot kérelmező fél:

GMG srl, felszámolás alatt

Ellenérdekű fél:

Ministero della Giustizia

Az alapeljárás tárgya

Olyan ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem, amelyben megállapítást nyert, hogy még a lehallgatási eszközök államügyészségnek történő bérbeadásáért fizetendő összegek késedelmes megfizetése esetén sem számítható fel a dlgs. n. 231/2002 (231/2002. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) szerinti késedelmi kamat, mivel a felek (bérbeadó cég és Ministero della Giustizia [igazságügyi minisztérium, Olaszország]) közötti jogviszony nem minősíthető kereskedelmi ügyletnek.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az EUMSZ 267. cikkén alapuló kérelem, amelynek tárgyát az uniós jognak, különösen az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének, a Charta 47. cikkének, valamint a 2011/7/EU irányelv 1. cikkének, 2. cikke 1. és 2. pontjának, 4. cikke (3) bekezdésének és 10. cikke (1) bekezdésének az értelmezése képezi.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Úgy kell-e értelmezni a 2011/7/EU irányelvvel módosított 2000/35/EK irányelvet, különösen az irányelv 1. cikkét, 2. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint 4. cikkének (3) bekezdését, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely:

a) kizárja, hogy az ügyészségek kérésére lehallgatást végző berendezések bérbeadói által díjazás ellenében nyújtott szolgáltatások az irányelv értelmében vett kereskedelmi ügyleteknek minősüljenek, mivel azokat a rendkívüli igazságügyi kiadások anyagi jogi és eljárásjogi szabályozása alá vonja;

b) következésképpen az irányelv által előírt kamatszabályozásból kizárja a bérbeadók ügyészségek részére nyújtott, fent említett szolgáltatásait?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2011/7/EU irányelvvel módosított 2000/35/EK irányelvet, különösen a 10. cikkének (1) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely határozatlan („haladéktalan”) határidőt ír elő a szolgáltató részére fizetendő díjak rendezésére, aminek következtében előfordulhat, hogy a szóban forgó hitelezői jogok nem ténylegesen megvalósítható módon és nem teljes mértékben kielégítően érvényesülnek?

A hivatkozott főbb uniós jogi rendelkezések

A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2000. június 29-i 2000/35/EGK európai parlamenti és tanácsi irányelv: (5), (7) és (9) preambulumbekkezdés

A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv: 1. cikk, a 2. cikk 1. és 2. pontja, a 4. cikk (3) bekezdése és a 10. cikk (1) bekezdése, valamint a (3) és (4) bekezdés

Az Európai Unió Alapjogi Chartája: 47. cikk.

A nemzeti jog hivatkozott főbb rendelkezései

A decreto legislativo del 9 novembre 2012, n. 192 – Modifiche al decreto legislativo 9 ottobre 2002, n. 231, per l'integrale recepimento della direttiva 2011/7/UE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali, a norma dell'articolo 10, comma 1, della legge 11 novembre 2011, n. 180 (a 2011. november 11-i 180. sz. törvény 10. cikke 1. bekezdésének megfelelően a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011/7/EU irányelv teljes átültetése céljából a 2002. október 9-i 231. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet módosításáról szóló, 2012. november 9-i 192. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet, a GURI

2012. november 15-i 267. száma) révén naprakésszé tett decreto legislativo del 9 ottobre 2002, n. 231 – Attuazione della direttiva 2000/35/CE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali (a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2000/35/EK irányelv végrehajtásáról szóló, 2002. október 9-i 231. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet, a GURI 2002. október 23-i 249. száma; a továbbiakban: 231/2002. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet): 1–5. cikk

Decreto del Presidente della Repubblica del 30 maggio 2002, n. 115 – Testo unico delle disposizioni legislative e regolamentari in materia di spese di giustizia (az igazságügyi kiadásokra vonatkozó törvényi és rendeleti rendelkezések egységes szövegéről szóló, 2002. május 30-i 115. sz. köztársasági elnöki rendelet, a GURI 2002. június 15-i 139. számának rendes melléklete; a továbbiakban: TUSG):

168. cikk: „1. Az igazságszolgáltatásban közreműködők járandóságainak rendezése az eljáró bíró indokolással ellátott fizetési meghagyása révén történik. 2. A meghagyást közölni kell a kedvezményezettel és a felekkel, köztük az ügyésszel, és az ideiglenes végrehajtható okiratnak minősül.”

168-bis. cikk: „1. A decreto legislativo 1° agosto 2003, n. 259 (2003. augusztus 1-jei 259. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 96. cikkében említett szolgáltatásokkal és az e szolgáltatások igénybevételével kapcsolatos kiadásokat a lehallgatási műveletek végzésének engedélyezését kérő vagy azt engedélyező ügyész fizetési meghagyással haladéktalanul rendezi. [...] 3. A fizetési meghagyás ellen a 170. cikk értelmében ellentmondás terjeszthető elő”, valamint

170. cikk: „1. Az igazságszolgáltatásban közreműködő javára hozott fizetési meghagyással szemben [...] a kedvezményezett és az eljárásban részt vevő felek – köztük az ügyész – ellentmondást terjeszthet elő. Az ellentmondást a decreto legislativo 1° settembre 2011, n. 150 (2011. szeptember 1-jei 150. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 15. cikke szabályozza.”

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A Tribunale di Venezia (velencei bíróság, Olaszország) 2012. május 4-i fizetési meghagyásával felszólította az igazságügyi minisztériumot, hogy a 231/2002. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 4. és 5. cikke alapján – telefonlehallgatásra és megfigyelésre szolgáló elektronikus berendezések GMG srl által több államügyészség részére történő bérbeadására irányuló tevékenység díjazása jogcímén – fizessen meg e cég javára késedelmi kamatot is tartalmazó összegeket.
- 2 Az igazságügyi minisztérium ellentmondást terjesztett elő a Tribunale di Veneziaánál (velencei bíróság), amely ítélettel visszavonta a fizetési meghagyást, és a GMG javára késedelmi kamatot nem tartalmazó követelést ismert el. Ugyanis úgy ítélte meg, hogy a telefonlehallgatásra és a megfigyelésre irányuló szolgáltatások nem a 231/2002. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű

rendeletben meghatározott kritériumok alapján díjazott kereskedelmi ügyletek közé, hanem az igazságszolgáltatásban közreműködőnek a TUSG 168. és azt követő cikkeiben meghatározott kritériumok alapján díjazott tevékenységei közé tartoznak.

- 3 A megtámadott elsőfokú ítéletet másodfokú bíróság helybenhagyta. A GMG a másodfokú ítélet felülvizsgálata iránt kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 4 **A felperes társaság álláspontja szerint** berendezés-bérbeadási szolgáltatásainak nyújtása ár megfizetése ellenében történő szolgáltatásnyújtásként a 2011/7/EU irányelv értelmében vett kereskedelmi ügyletnek minősül, ezért késedelmes fizetés esetén képesnek kell lennie késedelmi kamat felszámítására.
- 5 E minősítést nem zárja ki az, hogy a szolgáltatást ügyész igényli. Ugyanis ez utóbbi azáltal, hogy engedélyezi a lehallgatásra szolgáló készülékek használatát, valójában elfogadja a szállító cég ajánlatát, ezáltal olyan szerződéses jogviszonyt hoz létre, amelyre a kötelekre és szerződésekre vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni.
- 6 Még ha a szóban forgó jogviszonyt ezzel szemben közjogi jellegűnek is kell minősíteni, ezért az igazságügyi kiadásként történő kifizetést jogszabályi kötelezettség indokolja, a bérbeadót mindenesetre megilleti a késedelmi kamat, és követelését a TUSG által konkrétan előírt eszközöktől, vagyis a fizetési meghagyástól eltérő eszközökkel is érvényesítheti. E meghagyás ugyanis többek között nem vonatkozik a (törvényes vagy késedelmi) kamatokra, és meghozatala nem határidőhöz kötött.
- 7 Ezzel szemben az **igazságügyi minisztérium álláspontja szerint** egyrészt a magán eszközök használatát engedélyező aktus a közhatalomnak a hatóság általi gyakorlását képezi, másrészt pedig az ügyész nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy szerződésben kötelezze a hatóságot. A 2011/7/EU irányelv tárgyát pedig – amennyiben az az „ajánlatkérő hatóságokra” vonatkozik – kizárólag a nyilvános pályázati eljárásból eredő kereskedelmi ügyletek képezik, míg a GMG-t közvetlen tárgyalás keretében választották ki.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 8 A lehallgatás költségeinek besorolására 2004-ig nem vonatkoztak kifejezett rendelkezések. A TUSG legge n. 311/2004 (311/2004. sz. törvény) révén beiktatott 5. cikke 1. bekezdésének *i-bis*. pontja az államkincstár által – megelőlegezett – megtérítendő költségek között feltüntette mind a telefonszolgáltatókat jogszabály alapján terhelő nyomon követési tevékenységekkel kapcsolatos kiadásokat, mind pedig az e tevékenységeket

szolgáltató kiadásokat. A TUSG-nek a dlgs. n. 120/2018 (120/2018. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelettel) beiktatott 168a. cikke a kiadások e két fajtájának a TUSG 168. cikke szerinti bírósági meghagyás útján történő rendezését írta elő.

- 9 A Corte di cassazione (semmitőszék, Olaszország) állandó ítélkezési gyakorlata szerint ez a jogalkotói választás a jogalkotó arra irányuló szándékáról tanúskodik, hogy a) a berendezések magánszemélyektől történő bérlését, valamint az alkalmazottak esetleges szolgálatát is a büntetőeljáráshoz szorosan kapcsolódónak tekintse, és b) az ehhez kapcsolódó kiadásokat mind a kifizetés, mind pedig az ellentmondás szakaszában a szabadon meg nem tárgyalt rendkívüli kiadásokként tüntesse fel az igazságügyi kiadások között. A szóban forgó kiadásokat ezen iránymutatás szerint kizárólag az eljáró ügyész, „haladéktalanul” (168-bis. cikk), a TUSG 170. cikke szerinti ellentmondás hiányában jogerősen végrehajthatóvá váló, indokolással ellátott olyan határozattal rendezheti, amely a TUSG 171. cikke értelmében a kiadás megfizetésének jogcímét képezi.
- 10 Ez az eljárási modell azonban a számlák rendezésre tekintettel történő ellenőrzésére irányuló eljárások lefolytatására vonatkozóan nem rendelkezik olyan pontos határidőről, amelyet viszont a szolgáltatásnyújtás és a számla kiállításának időpontjára tekintettel pontosan meg kellene határozni, törvényes vagy késedelmi kamat előírásával nem ellensúlyozza a késedelmet, és a jogerőre emelkedés tanúsításával nem biztosít a hitelező számára a fizetési meghagyás meghozatalától számított 90 napon belül végrehajtható okiratot.
- 11 Ez az eljáró tanácsban kétséget kelt a Corte di cassazione (semmitőszék) mostanáig állandó ítélkezési gyakorlatának az uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően, mivel az ellentétben állhat a nemzeti jog által átültetett, a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésre vonatkozó uniós jogszabályokkal, valamint a tulajdonhoz való joggal, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való joggal (a Charta 17. és 47. cikke) is ellentétes.

Ezért e tanács a releváns szabályozás előzetes döntéshozatali eljárás keretében történő értelmezését kéri.

- 12 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az Európai Bizottság a késedelmes fizetésekről szóló irányelv rendelkezéseinek helytelen alkalmazása miatt az EUMSZ 258. cikk alapján már kötelezettségszegési eljárást indított Olaszországgal szemben (INFR (2021) 4037).

A felszámolás alatt álló felperes sajátos helyzetére, valamint a hasonló helyzetben lévő vállalkozások, különösen a kis- és középvállalkozások meghatározatlan sokaságára tekintettel az előzetes döntéshozatal iránti kérelem gyorsított eljárásban történő elbírálását kéri.